

Nevystavujme seba a živočíchy zdravotným problémom

→ Bolševník obrovský

Dostal sa do Európy ako okrasná rastlina v 19. storočí z Ázie a dnes patrí medzi veľmi nebezpečné druhy rastlín aj na Slovensku. Ohrozuje nielen zloženie prirodzených rastlinných spoločenstiev, ale spôsobuje zdravotné problémy ľuďom (pri dotyku s pokožkou spôsobuje vyrážky až alergické reakcie), rovnako aj živočíchom, ktoré bylinu nedopatrením skonzumujú.

Bolševník obrovský

Preverujme a skúmame vplyvy všetkých nepôvodných druhov

→ Škľabka ázijská

Predpokladá sa, že tento nepôvodný druh lastúrnika, sa k nám dostal prirodzene pomocou larev, prichytených na žiaboch rýb z Ázie. U nás bola zaznamenaná škľabka ázijská pomerne nedávno, ale už je rozšírená vo viacerých tokoch Slovenska, i na riekach s úsekmi chránenými zákonom. Živí sa filtrovaním planktónu. Doposiaľ nebol zaznamenaný priamy negatívny vplyv škľabky ázijskej na naše spoločenstvá. V snahe zabrániť budúcim katastrofám je potrebné skúmať všetky nepôvodné druhy, ktoré sa zdanlivo nesprávajú invázne. K našim pôvodným a zraniteľným druhom lastúrnikov patrí napríklad korýtka riečne, ktoré je v súčasnosti ohrozené znečistením tokov.

Korýtka riečne

Konečne sme sa dočkali

V súčasnosti sa venuje pozornosť tvorbe zoznamov nepôvodných a invázných druhov Slovenska a od roku 2003 je vyhláškou stanovená aj likvidácia najzávažnejších invázných druhov (Príloha č. 2 vyhlášky č. 24/2003, doplnená vyhláškou MŽP SR č. 158/2014 Z. z.). Vlastníci sú povinní ich odstraňovať zo svojich pozemkov. Dočkali sme sa aj opatrení vo vzťahu k živočíchom, hlavne v oblasti poľovníctva a rybárstva (novela vyhlášky č. 24/2003 Z. z. č. 158/2014 Z. z., doplnené a pozmenené ustanovenia k zákonu č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny), ktoré vedú k zachovaniu našich pôvodných spoločenstiev. Invázne druhy je zakázané dovážať, držať, pestovať, rozmnožovať a obchodovať s nimi.

Aj vy môžete prispieť k poznaniu a ochrane pôvodnej biodiverzity Slovenska. Ako?

Nevypúšťajte a nevysádzajte nepôvodné druhy do voľnej prírody, obmedzte ich pestovanie z okrasných dôvodov, nevytvárajte skládky odpadov, opustené plochy, rumoviská. Ak chytíte niektorý z nepôvodných živočíšnych druhov, odovzdajte ho na najbližšom pracovisku štátnej ochrany prírody.

Viac informácií o legislatíve, mapách rozšírenia, či spôsoboch odstraňovania nájdete na stránkach:

<http://www.sopsr.sk/publikacie/invazne/index.php>

<http://www.minzp.sk/postupy-ziadosti/ochrana-prirody-krajiny/ine/invazne-druhy/>

Výskum vedie k poznaniu a možnej ochrane biodiverzity Slovenska

V expozícii SNM-Prírodovedného múzea s názvom „Biodiverzita Slovenska“ môžete vidieť druhy živočíchov a rastlín, či už tie vzácne a chránené, pôvodné, nepôvodné aj invázne, ktoré sa vyskytujú na našom území. Expozícia sa návštevníkovi snaží ukázať podobu neporušených a pôvodných spoločenstiev Slovenska, ich možné ohrozenie a dôležitosť ich zachovania.

Vydalo Slovenské národné múzeum-Prírodovedné múzeum v rámci projektu NOC VÝSKUMNÍKOV 2014 s podporou Slovenskej organizácie pre výskumné a vývojové aktivity SOVVA.

Generálny partner SNM

SLOVENSKÉ NÁRODNÉ MÚZEUM
PRÍRODOVEDNÉ MÚZEUM

Je ohrozená biodiverzita Slovenska?!

Naša príroda je jedinečná. Špecifické podmienky počas dlhej histórie vývoja nášho územia dali vzniknúť druhom rastlín a živočíchov, ktoré vytvárajú neopakovateľné spoločenstvá, mnohé nikde inde na Zemi nežijú. Je to naše bohatstvo a musíme si ho chrániť.

V posledných storočiach sa ľudia presúvajú z miesta na miesto efektívnejšie a spolu s nimi sa rôzne druhy živočíchov a rastlín dostávajú i na územia, kde sa predtým prirodzene nevyskytovali.

Na naše územie každoročne prenikajú nové druhy. O následkoch sme doteraz príliš nerozmýšľali. Preto máme o ich vplyve na našu prírodu málo poznatkov. Nevieme nakoľko ohrožujú pôvodné i mnohé vzácne a chránené živočíchy a rastliny, ani ako. Invázie začali už v minulosti a riešenie ich následkov pripadá súčasným generáciám. Nie je neskoro?

Mohli by ste žiť, keby vám niekto zobral domov a jedlo?